Gemeente Sittard-Geleen

Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: 2742471

Onderwerp
Jaarverslag 2020 en begroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg.

Voorstel / Beslispunten
1. Kennis te nemen van het jaarverslag 2020 van de GGD Zuid-Limburg;
2. In te stemmen met de ontwerp begroting 2022 van de GGD Zuid-Limburg en geen zienswijze hierop in te dienen.

Samenvatting / openbare besluitenlijst
Evenals voorgaande jaren heeft de GGD Zuid-Limburg het jaarverslag en de begroting ingediend. Het jaarverslag 2020 ter informatie en de ontwerp begroting 2022 voor het indienen van zienswijze.

Uiteindelijk zal het Algemeen Bestuur (AB) van de GGD Zuid-Limburg, de gemeenteraden gehoord hebbende, de begroting 2022 vaststellen.
Het AB heeft de jaarrekening 2020 op 7 april jl. vastgesteld. Hoewel de jaarrekening een negatief resultaat laat zien, heeft dit vooralsnog geen financiële gevolgen voor gemeenten.

Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in de ontwerp begroting 2022 bedraagt € 4.498.746. Dit is bestemd voor GGD algemeen, Jeugdgezondheidszorg (JGZ) en Veilig Thuis. Het bedrag is hoger dan andere jaren. Dit is toe te schrijven aan de vorming van 1JGZ. De kosten voor JGZ stijgen omdat de gemeenten in Zuid-Limburg de trend in het gezondheidsbeleid willen gaan breken. Hierdoor wordt extra ingezet op bewezen interventies zoals Voorzorg en Stevig Ouderschap. Ook de borging van het programmabureau Trendbreuk is nu opgenomen in de begroting. Op termijn zal de fusie van de 4 voormalige organisaties voor de JGZ efficiencyvoordelen gaan opleveren. Deze zijn voor 2025 begroot op € 500.000.

Burgemeester mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris mr. G.J.C. Kusters

Toelichting voorstel

De GGD Zuid-Limburg heeft conform de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) het jaarverslag 2020 ter informatie en de begroting 2022 voor zienswijze aan de gemeenten aangeboden.

Jaarverslag 2020

De door de GGD Zuid-Limburg gemaakte kosten inzake het bestrijden van de Coronapandemie komen volledig voor rekening van de rijksoverheid.

Ten aanzien van de onderdelen die voor rekening van de gemeenten komen, zijn de volgende resultaten geboekt:

GGD algemeen:	+€ 423.491
Veilig Thuis:	+€ 371.200
Jeugd GezondheidsZorg (JGZ):	- € 993.819
Resultaat 2020:	- € 199.127

Het positieve resultaat op het programma GGD wordt met name veroorzaakt door extra omzet van plusproducten en projectopbrengsten. Naast de hogere omzet zijn, mede als gevolg van het meer digitaal werken in 2020, de kosten lager.

Het positieve resultaat van het programma Veilig Thuis is bereikt doordat het verwachte maximale scenario met betrekking tot casuïstiek, dat in de begroting 2020 was opgenomen, niet is opgetreden.

Het negatieve resultaat JGZ wordt met name veroorzaakt door een incidentele last van € 1.015.788. Deze incidentele last heeft betrekking op de vergoeding van frictiekosten aan de voormalige JGZ-organisaties (0-4 jarigen) die per 1-1-2020 zijn samengegaan met de GGD (4-18 jarigen) tot 1JGZ. Het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg heeft op 7 april jl. besloten het positieve resultaat van de programmalijnen GGD en Veilig Thuis te verrekenen met het negatief resultaat van de programmalijn JGZ. Besluitvorming over het restant negatief resultaat JGZ ad € 199.127 is door het Algemeen Bestuur doorgeschoven naar de behandeling van de begroting 2023.

Bij Acute Zorg is een positief resultaat van € 1.064.896 echter dit heeft geen invloed op de GR met de gemeente. Dit loopt via de zorgverzekeraars.

Ontwerp begroting 2022

Vaststelling van de ontwerp begroting 2022 is een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD Zuid-Limburg en vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 2 juli aanstaande.
Op basis van de algemene financiële uitgangspunten heeft de GGD Zuid-Limburg de ontwerp begroting 2022 opgesteld. Het regionale gezondheidsbeleid "Zuid springt eruit!" en het vastgestelde meerjarenperspectief 2020-2023 vormen de leidraad voor deze begroting. De kerntaak van de GGD Zuid-Limburg is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Zuid-Limburg. Daarbij gaat speciale aandacht uit naar mensen in een kwetsbare situatie, zoals ouderen en mensen die op meerdere gebieden problemen hebben. De GGD Zuid-Limburg draagt eraan bij dat iedereen kan deelnemen aan de maatschappij, dat de jeugd gezond opgroeit en dat de mensen zich veilig en prettig voelen in de wijk waar ze wonen.

De belangrijkste kostenstijging doet zich voor binnen het programma jeugdgezondheidszorg (JGZ).

In 2019 is door alle gemeenten ermee ingestemd dat er per 1 januari 2020 één organisatie ontstond voor de jeugdgezondheidszorg (1JGZ). In deze organisatie zijn alle disciplines van de vier voormalige organisaties die zich bezig hielden met de gezondheidszorg van 0 tot 18 jaar gebundeld. Dit heeft ervoor gezorgd dat er sinds januari 2020 één doorgaande lijn is voor de gezondheidszorg van 0 tot 18 jaar. Hierdoor vervalt de knip tussen de leeftijd 4 en 5 jaar. Dit levert ook efficiencyvoordelen op. In totaliteit is – bij gelijkblijvende dienstverlening op het niveau 2019 – een voordeel van € 500.000 haalbaar vanaf 2025. Harmonisatie van arbeidsvoorwaarden kan kostenneutraal worden gerealiseerd.

Waar in 2021 nog sprake was van een historisch bepaalde begroting, waarin de budgetten van de vier voormalige JGZ-organisaties zijn opgeteld, is voor 2022 voorzien in een realistische begroting met een doorkijk naar de jaren daarna.
De afgelopen periode hebben gemeenten en de GGD met vereende kracht toegewerkt naar een concreet voorstel voor dienstverlening en begroting voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ) vanaf 2022, met het jaar 2025 als stip op de horizon. Inmiddels is een voorstel uitgewerkt waarin zowel de autonome ontwikkelingen, de verdere afronding van het samenvoegingstraject, de toekomst van JGZ als eigentijdse professionele organisatie en de borging van twee interventies uit de Trendbreukaanpak (Voorzorg en Stevig Ouderschap) in samenhang in beeld zijn gebracht.

Er is brede consensus over de ontwikkelrichting en gewenste dienstverlening van de JGZ in de komende jaren. JGZ zet in op een langjarige vertrouwensrelatie met het gezin en biedt maatwerk aan kinderen en gezinnen; afgestemd op wat zij nodig hebben. JGZ kent geen 'one-size-fits-all'-aanpak, maar biedt verschillende mogelijkheden om de begeleiding van de ontwikkeling van het kind vorm te geven: de één wat meer, de ander wat minder, de één digitaal, de ander vooral met persoonlijk contact, de één individueel, de ander in groepsverband, fysiek op een eigen locatie, of in een externe laagdrempelige locatie zoals een school of een wijkgebouw. Samen met het gezin verkent de JGZ-professional wat nodig en wenselijk is. Het resultaat is een flexibel pad dat meebeweegt met cruciale momenten in de levensloop van het gezin.

De ontwikkeling van de JGZ staat niet op zichzelf. Er is een duidelijke relatie tussen jeugdgezondheidszorg en jeugdzorg. Naarmate de groep kinderen waar het goed mee gaat groeit en problemen vroegtijdig worden gesignaleerd, zijn er minder kinderen die een beroep hoeven te doen op de jeugdzorg. Daarnaast hebben gemeenten de ambitie om de trend te breken en de achterstanden op het gebied van gezondheid in te lopen. Voor de interventies Voorzorg en Stevig Ouderschap is vanaf 1 mei 2022 – gekoppeld aan de subsidie afspraken met de Provincie Limburg – structurele borging noodzakelijk. Deze borging maakt deel uit van de ontwerp begroting 2022.

De GGD Zuid-Limburg heeft, op basis van de – door de gemeenten bepaalde – ambities voor JGZ een meerjarenbegroting opgezet met het jaar 2025 als stip op de horizon. In deze meerjarenbegroting zijn zowel de autonome ontwikkelingen maar ook de verdere afronding van het samenvoegingstraject, de toekomst van JGZ als eigentijdse professionele organisatie én als partner in Trendbreuk meegenomen. De inhoud en ambitie kennen een breed draagvlak. De noodzakelijke inhoudelijke ontwikkelingen vragen om een substantiële investering in de JGZ met een meerjarige financiële implicatie van € 2.650.000 vanaf 2025. In dit bedrag is de borging van de Trendbreukprojecten Voorzorg en Stevig Ouderschap meegenomen. De borging van Voorzorg en Stevig Ouderschap is een verplichting die gezamenlijk is aangegaan en voortvloeit uit de subsidie van de Provincie voor Kansrijke Start. Overige interventies die mogelijke uit de Trendbreukaanpak voortvloeien zijn hier nog niet in meegenomen. De komende jaren wordt gefaseerd naar deze nieuwe situatie toegewerkt.

Als gevolg van de samenvoeging van de 4 JGZ-organisaties kunnen zowel inhoudelijk als bedrijfsmatig efficiencyvoordelen worden behaald. In totaliteit is – bij gelijkblijvende dienstverlening op het niveau van 2019 – een voordeel van € 500.000 haalbaar vanaf 2025. Dit is verrekend in vorengenoemd bedrag. De harmonisatie van de arbeidsvoorwaarden kan kostenneutraal worden gerealiseerd.

In onderstaande tabel wordt een doorkijk gegeven naar 2025.

Omschrijving	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Startpunt 2021:				
Autonome ontwikkelingen				
Index 2022	200.000	200.000	200.000	200.000
Prenataal Huisbezoek	200.000	200.000	200.000	200.000
Totaal autonome ontwikkelingen	**400.000**	**400.000**	**400.000**	**400.000**
Gelijkblijvend dienstverleningspakket:				
Efficiency	**0**	**-300.000**	**-500.000**	**-500.000**
Eigentijdse professionele JGZ:				
Structurele kwaliteitsverbetering	160.000	160.000	160.000	160.000
Incidentele zorginhoudelijke transformatie	500.000	400.000	200.000	0
Nieuwe werkwijze wettelijk basispakket	400.000	1.000.000	1.450.000	1.840.000
Totaal Eigentijdse JGZ	**1.060.000**	**1.560.000**	**1.810.000**	**2.000.000**
Trendbreuk:				
Voorzorg en Stevig Ouderschap borging	**562.500**	**750.000**	**750.000**	**750.000**
TOTAAL GENERAAL	**2.022.500**	**2.410.000**	**2.460.000**	**2.650.000**

(prijspeil 2022)

Naast de autonome ontwikkelingen (indexering en de nieuwe wettelijke taak op het gebied van prenatale huisbezoeken) wordt voor 2022 aan alle Zuid-Limburgse gemeenten een additionele bijdrage gevraagd voor de transformatie naar een eigentijdse JGZ-organisatie en de borging van Voorzorg en Stevig Ouderschap van € 2.022.500, waarvan € 500.000 incidenteel. De € 500.000 incidenteel voor JGZ zijn bestemd voor een zorginhoudelijke transformatie om te komen tot 1JGZ die in 3 jaar wordt doorgevoerd (totale kosten € 1,1 miljoen).

Financiën

Begroting 2021

De GGD Zuid-Limburg heeft in eind 2020 een (technische) begrotingswijziging en indexering doorgevoerd, welke onder de goedkeuringsgrens voor de gemeenteraden vallen. Deze waren nog niet verwerkt in de gemeentebegroting 2021. Met de verwerking hiervan wordt weer aansluiting gevonden met de begroting GGD en de afgesproken verdeelsystematiek.

Voor 2021 dient een bedrag van € 102.862 te worden bijgeraamd (€ 80.015 als index uit de reguliere geaccordeerde begroting en € 22.847 uit de bijstelling van de index). De bijraming voor 2021 zal bij een volgende programmarapportage worden verwerkt.

Conform de bestaande lijn wordt bij de jaarrekening 2020 de index 2020 bepaald en afgerekend. Dan wordt ook de doorrekening naar 2021 duidelijk. Deze wordt op deze manier nu afgedekt. In overleg met de deelnemende gemeenten heeft er een herijking van de indexeringsystematiek plaatsgevonden omdat de huidige systematiek een looptijd heeft van 2 jaar met betrekking tot de definitieve afrekening van de indexering (nacalculatie). Met ingang van de begroting 2022 vindt de nacalculatie plaats voor afloop van het boekjaar (in oktober).
Deze aanpassing van de indexeringssystematiek is gelijk aan de wijziging die vanaf 2022 bij de Veiligheidsregio wordt doorgevoerd.

Aandeel Sittard-Geleen 2022
Op basis van de huidige gegevens vraagt de GGD Zuid-Limburg voor 2022 de volgende bedragen:

GGD onderdeel	Actueel Budget	Gefactureerd bedrag 2021 (inclusief bijstelling index)	Begrote bijdrage 2022	Gevraagde bijstelling (2022 tov actueel budget)
GGD Basisdiensten	€ 973.722	€ 1.007.091	€ 1.054.044	€ 80.322
Veilig Thuis	€ 961.249	€ 923.292	€ 933.941	-/-€ 27.308
JGZ exclusief RVP	€ 2.054.379	€ 2.161.829	€ 2.510.761	€ 456.382
Totalen	**€ 3.989.350**	**€ 4.092.212**	**€ 4.498.746**	**€ 509.396**

Dit is dus exclusief Rijksvaccinatieprogramma (RVP) en de kosten inzake de Wet op de lijkbezorging. De kosten van het RVP worden door het rijk volledig aan de gemeenten vergoed en dit sluizen wij door naar de GGD Zuid-Limburg. De kosten inzake de Wet op de lijkbezorging worden op basis van maandelijkse facturen bij de gemeenten in rekening gebracht. Hiervoor hebben wij sinds vorig jaar een bedrag in onze begroting geraamd (€ 65.000).

De bijdrage van de gemeente aan de GGD Zuid-Limburg zal in 2022 ten opzichte van het actueel budget met afgerond € 509.396 stijgen. De stijging in 2022 ten opzichte van de geïndexeerde begroting 2021 bedraagt € 406.534. Deze stijging heeft zoals eerder toegelicht betrekking op de kosten voor indexering en grotendeels op de doorontwikkeling van de JGZ.
Voor de indexeringskosten van de programma's GGD en VT wordt dekking gezocht bij het budget indexering op concernniveau.

De doorontwikkeling van de JGZ komt voor Sittard-Geleen neer op een verhoging van de bijdrage aan JGZ ten opzichte van de bijgestelde begroting 2021 van € 348.933 waarvan € 77.387 incidenteel.

Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

Index	31.338
Prenataal huisbezoek	30.955
Incidentele kosten zorginhoudelijke transformatie	77.387
Eigentijdse professionele JGZ	86.674
Trendbreuk (Voorzorg, Stevig Ouderschap)	87.061
Ingroei nieuw verdeelmodel	35.518

Totaal	**348.933**

Voor de indexeringskosten JGZ wordt eveneens dekking gezocht bij het budget indexering op concernniveau.

Vanaf 2022 is het noodzakelijk, gerelateerd aan de wetswijziging, de prenatale huisbezoeken te implementeren. Hiervoor wordt van Sittard-Geleen een bijdrage van € 31.000 gevraagd. De dekking van het aandeel van Sittard-Geleen in de prenatale huisbezoeken dient te komen uit de nieuwe rijksmiddelen die wij hiervoor vanaf 2022 gaan ontvangen.

De borging van de preventieve aanpakken Voorzorg en Stevig Ouderschap zal worden gedekt uit de € 300.000 aan exploitatiemiddelen die voor preventie / interventies Sociaal Domein zijn opgenomen in de meerjarenbegroting vanaf 2022.

Voor de overige bedragen, in totaal afgerond € 200.000 (waarvan € 77.000 incidenteel), zal bij de begroting 2022 een dekkingsvoorstel worden gedaan. Hiervoor geldt het begrotingskader waarbij eerst wordt gekeken of de kosten binnen het eigen product of programma kunnen worden opgevangen. Dit geldt eveneens voor de bijstellingen van de bedragen voor GGD basisdiensten en Veilig Thuis, € 27.000 (exclusief indexering).

De verdeling van de kosten JGZ is nu nog deels gebaseerd op de oude bedragen die aan de JGZ-organisaties 0-4 werden betaald (in ons geval Zuyderland). Het andere deel (voorheen 4-18 jarigen bij de GGD Zuid-Limburg) is verdeeld op basis van inwoneraantal. Om te komen tot harmonisatie van het verdeelmodel is besloten om de kosten te gaan verdelen op basis van inwoneraantallen. Hiermee wordt aangesloten bij het bepaalde in de Gemeenschappelijke Regeling. Omdat dit voor sommige gemeenten (waaronder Sittard-Geleen) een nadelig effect heeft, is ervoor gekozen deze overgang in 4 jaar gefaseerd te realiseren. Overigens wordt in de komende jaren bekeken of er een verdere ontwikkeling van het verdeelmodel nodig en wenselijk is, bijvoorbeeld een verdeling op basis van aantal kinderen per gemeente.

De effecten van de gefaseerde ingroei naar een nieuw verdeelmodel is weergegeven in onderstaande tabel.

Basis Bijdrage 2022 inclusief eerste verhoging	ingroei 25%	Bijdrage 2022	ingroei 50%	Bijdrage 2023	ingroei 75%	Bijdrage 2024	ingroei 100%	Bijdrage 2025
€ 2.475.244	€ 35.518	€ 2.510.761	€ 71.035	€ 2.546.279	€ 106.553	€ 2.581.796	€ 142.070	€ 2.617.314

Voor de uniformiteit en de inzichtelijkheid worden alle financiële consequenties van alle gemeenschappelijke regelingen die voortkomen uit de concept begrotingen 2022 verwerkt in de programmabegroting 2022 van de gemeente. Hierdoor worden alle financiële aanpassingen in één P&C product verwerkt.

Duurzaamheid

Goede gezondheid en welzijn zijn nodig voor duurzame ontwikkeling. Er is al vooruitgang geboekt op dit gebied, maar het kan veel beter. Dit kan door een integrale aanpak op gezondheid op basis van de principes van 'positieve gezondheid'.

Inclusie

Inclusie gaat er over dat iedereen kan meedoen in onze samenleving en erbij hoort. In een inclusieve samenleving kunnen mensen met een beperking dezelfde dingen doen als mensen zonder beperking. De GGD Zuid-Limburg houdt bij al haar werkzaamheden hiermee rekening.

Juridisch

De beslispunten in de rubriek Voorstel zijn geüniformeerd, zodat over alle gemeenschappelijke regelingen (GR'en) waar onze gemeente deelnemer van is eenzelfde besluiten worden genomen ten aanzien van de P&C documenten van deze GR'en. De basis voor de besluitvorming door College en Gemeenteraad ligt vast in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), meer specifiek artikel 34b (wat betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening) en artikel 35 (wat betreft de ontwerpbegroting en wijzigingen van de begroting).
In de beslispunten wordt de terminologie van de Wgr gevolgd, bijvoorbeeld de term "zienswijzen" in relatie tot de begroting. In de teksten van de GR'en kan een andere terminologie worden gehanteerd. Leidend is altijd de Wgr zelf. In lijn met onze Kadernota verbonden partijen wordt – nu de Wgr hier niets over voorschrijft – kennis genomen van de voorlopige jaarrekening en vindt besluitvorming in de vorm van instemming plaats over de begroting. In combinatie met het al dan niet indienen van een zienswijze is instemming de aangewezen terminologie. Te meer omdat de begrotingen ook inzicht geven in de van de deelnemers te ontvangen middelen, waardoor er een direct verband bestaat met de gemeentelijke begrotingen.

Sommige GR'en hebben de Gemeenteraad extra bevoegdheden toegekend door hen ook een zienswijze te vragen ten aanzien van de voorlopige jaarrekening. Deze positieve afwijking van de Wgr is uiteraard toegestaan en vraagt – in voorkomend geval – toevoeging van een beslispunt. Dit laatste is niet aan de orde bij de Gemeenschappelijke Regeling GGD Zuid-Limburg.

Kanttekeningen

De GGD Zuid-Limburg heeft bij het jaarverslag 2019 aangegeven dat, bij de afronding van het project 1 JGZ, in 2020 nog de projectkosten hiervan moeten worden afgerekend. Een groot deel van deze projectkosten worden opgelost met de jaarrekening, het overige deel hiervan wordt doorgeschoven naar 2023.

De GGD Zuid-Limburg heeft een te laag weerstandsvermogen waardoor zij financiële tegenvallers niet kunnen opvangen en in zo'n situatie op de gemeenten moet worden teruggevallen.

Planning

20 mei 2021: Ronde
27 mei 2021: Gemeenteraad

Bijlagen

01 Aanbiedingsbrief begroting 2022
02 Begroting 2022
03 Jaaroverzicht GGD ZL 2020 interactief
04 Jaaroverzicht GGD ZL 2020
05 Bijlage financiële paragrafen begroting 2022

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : Maurice Leenders Telefoon : 0464777760 E-mail : Maurice.Leenders@sittard-geleen.nl Cluster: Beleid Portefeuillehouder: L.G.A.J. Geilen	Reg. nummer : 2742471 Reg. datum : 14 april 2021 Reg.nummer(s) bijlagen :